

Národní monitorovací
středisko pro drogy
a závislosti

Drogy, Games a Alkohol - politika v oblasti hazardního hraní v kontextu integrované protidrogové politiky ČR

Mgr. Jindřich Vobořil, Pg.Dip.

Základní východiska – kudy jít

- bezprecedentně rychlý vývoj trhu s hazardními hrami
- rozvoj a dostupnost technologií, dostupnost připojení k internetu
- generační výměna
 - v r. 2012 dosáhly vklady do sázkových her v ČR v souhrnu 135,5 mld. Kč, vyplaceno bylo 103,7 mld. Kč, příjmy ze hry (celková výše prohraných částek) dosáhly 31,8 mld. Kč
 - v r. 2012 představoval on-line hazard 10 % trhu se vklady ve výši 14 mld. Kč u provozovatelů licencovaných v ČR, pro srovnání v r. 2009 to bylo jen 5,8 mld. Kč
 - s hraním na EHZ uvedlo v r. 2011 zkušenost 9,6 % šestnáctiletých; za pravidelné hráče (jednou měsíčně a častěji) lze označit 3,1 % šestnáctiletých

Východiska k řešení problematiky závislostí, včetně tzv. patologického hraní

- Evidence based! – Nedávné schválení naší studie vládou ČR „O dopadech hazardního hraní v ČR“ a pokračující monitoring (NMS)
- Závislosti (jako jeden z projevů hazardního hraní) jsou nemocí z oblasti duševního zdraví. Přibližně 2% populace odhadem
- různé země mají různé zkušenosti s řešením závislostí a také různé přístupy, a to na škále od liberalizace po prohibici – třeba se poučit z dobré praxe
- Ne extrémny - vždy vykazují tzv. nechtěné vedlejší účinky (známe důsledky prohibice alkoholu, stejný trend vidíme v oblasti nelegálních drog)
- V naší geografické poloze pravděpodobně cesta vede směrem k cílené a flexibilně reagující regulaci na vývoj trhu, včetně vývoje výskytu patologických jevů
- avšak pouze regulace a legislativa nejsou samospasitelné – je třeba nalézt preventivně léčebná opatření – 40 - 80 tis patologických hráčů, ale pouze 1 tisíc v léčbě ve srovnání s nelegálními drogami, kde máme v léčbě až 80%

Požadavky na politiku včetně legislativy

- je potřeba, aby politika byla tzv. vyvážená, stabilní a zároveň umožňovala rychle, adekvátně a hlavně citlivě reagovat na změny ve společnosti i na trhu s hazardními hrami, toto platí nejen pro oblast hazardních her, le pro celou
 - Legislativa méně pozitivistická, více dát možnost pracovat s podzákonými možnostmi
- zabezpečení schopnosti a možnosti aplikace změn pomocí podzákoných norem operativně a/nebo pravidelně, a to na základě evidence, tj. souvislého monitoringu situace, nikoli však na základě momentálních nálad, či ideologií
 - usnesením ze dne 15. září 2014 č. 746 vláda České republiky mj. uložila NMS „kontinuálně od 1. září 2014 monitorovat výskyt a dopady hazardního hraní v České republice a o výsledcích tohoto monitoringu podávat vládě výroční zprávu každoročně do 30. června následujícího roku“

Politika v oblasti závislostí: vyváženost, finance, dynamika a integrace

- vyvážená politika
 - v ČR aplikována na nelegální drogy – úspěšná – stanovení jasných kontrolních a represivních nástrojů stejně jako nástrojů preventivních a léčebných
- financování politiky – politika bez peněz nejde dělat - **cost/benefit**
- dynamický charakter závislostí vyžaduje nejen ustavení zákonné normy, ale i pravidelné revize podzákonných norem, efektivní komunikaci s obcemi a naslouchání lidí z praxe – je třeba vytvářet pracovní fóra – prostředí, kde se sejdou odborníci, politici a státní správa s lidmi s herního prostředí, kteří dostatečně vnímají potřeby společenské zodpovědnosti = vytvoření společenského konsenzu
- Integrovaný přístup politiky v oblasti závislostí – nelegálních drog, legálních drog a hazardního a patologického hraní

➤ Aktuální kroky v závislostní politice ČR

- usnesením ze dne 15. září 2014 č. 746 vláda České republiky ukládá „národnímu protidrogovému koordinátorovi připravit novelu Národní strategie protidrogové politiky na období 2010–2018 (dále jen „Strategie“) tak, aby integrovala politiku v oblasti hazardního hraní a prevence patologického hráčství, a předložit novelizovanou Strategii vládě do 31. prosince 2014“
- začlenění problematiky gamblingu do Akčního plánu
- novelizace Strategie
- změna statutu RVKPP

Prevence – situace v ČR

- v ČR neexistuje koordinovaný systém prevence problémů vyplývajících z hazardního hraní ani v obecné či hráčské populaci celkově ani mezi problémovými hráči
- celková míra realizace i izolovaných preventivních opatření je nízká
- Vytvořením kačního plánu je možná potřeba definovat prostředky – například z loterijní daně?

Prevence – doporučení

- doporučení při zavádění preventivních opatření:
 - vzhledem k vysokému počtu rizikových faktorů i k biologickému základu některých z nich lze sice riziko problémového hráčství v populaci snížit, ale jeho úplné odstranění je nepravděpodobné – **aplikace tzv. Harm Reduction (redukce škod) přístupu k závislostní politice**
 - protože mnoho rizikových faktorů pro problémové hráčství je stejných jako u vzniku látkové závislosti nebo jiné psychopatologie, účinnou a zároveň nezbytnou složku prevence problémového hráčství tvoří preventivní aktivity zaměřené na oblast rizikového chování obecně (zvláště pak u dospívajících)
 - vzhledem k vysokému počtu rizikových faktorů je účinnost jakékoli jednotlivé preventivní strategie omezená. Účinná prevence vyžaduje vícesložkový, koordinovaný soubor opatření, jejichž účinnost je dlouhodobě a pravidelně vyhodnocována – **účinné jsou programy včasné detekce, spolupráce herních společností na eliminaci patologických problémů**